

PŁODZIĆ SIĘ (20) *vb impf*

się (16), się (3), si(e) (1).

o jasne.

inf płodzić się (1). ◇ *praes 1 sg* płodzę się (1). ◇ *3 sg* płodzi się (3). ◇ *3 pl* płodzą się (7). ◇ *praet 3 sg m* płodził się (1). *n* płodziło się (1). ◇ *3 pl m pers* płodzili się (1). *subst* płodziły się (1). ◇ *imp 2 pl* pł(o)ďte się (1). ◇ *con 3 sg m* by się płodził (1). ◇ *3 pl m pers* by się płodzili (1). ◇ *part praes act* płodząc się (1).

Sł stp s.v. płodzić, Cn s.v. płodzić, Linde XVII w. (z Cn) s.v. płodzić.

I. W funkcji czynnej (19) :

1. Rozmnażać się; żyć; rosnać; sobolescere *Mącz, Cn; crescere PolAnt (14)* : Iowifz [...] dał tę moc Pczołom/ iż bez złączenia przyrodzonego nád ine płodzą fie. *BielKron* 20v; Spráwiedliwi będą żyć w wvielbionych cíelech niczego nie potrzebuiąc/ áni fie płodząc *BielKron* 467v, 8v, 463v; Blapsigonia, Prolis detrimentum, morbus est apum, Niemoc nieyáka pńczelna gdy fie nie płodzą. *Mącz* 25d, 397d.

płodzić się z czego (1): Sok kminu/ [...] zabija robaki wżywocie, ktore zową alcorides/ y infze robaki ktorzi fię płodzą s flegmy [!] grubei. *FalZioł* I 7a.

płodzić się gdzie (2): Strufowie pthacy płodzą fie w Afryce *BielKron* 271; Glareosa amat ficus, Figowe drzewo ná piałczyftich kámieniŃtich mieyfcách fie płodzi. *Mącz* 146b.

W połączeniu szeregowym (1): Pánie Aniołom nic po zakonie/ gdyż fą Duchowni á nie cíielefni/ nie piją/ áni iedzą/ áni grzelzą/ áni fie płodzą/ áni vmieráią. *BielKron* 463v.

Szeregi: »płodzić się i mnożyć się« (1): Y błogosłáwił ie Bog rzekąc: płodźcie fię/ y mnoźcie fię [crescite et multiplicamini]/ y nápełniajcie wody w morzach *BudBib Gen* 1/22.

»powstać a płodzić się« (1): PoŃtánowiwfzy Pan Bog fwiát według woley fwey fwiętey/ rofkazał źwirzëtom powftác wielkim y máłym rozmáitych oŃob/ y powftály á płodziły fie po wŃytkim fwiecie *BielKron* 1.

W charakterystycznych połączeniach: płodzić się z flegmy; płodzić się barzo, nad inne, bez prace, po trosze, bez złączenia przyrodzonego, płodzić się w Afryce, na [jakich] miejscach, po wszystkim kwiecie.

Przen (2) : Ia wam othim navke mam dacz yako mayą czy karanie od nas miecz, atho biŃcie prawdzywie dowiadowali thich ktorzi tham bily dowodnie niechbi wieczey sli [lege: zły] sye nie płodził *LibLeg* 10/57.

płodzić się komu (1): Sumnienie [imię żony *Kupca*] też Ńmetne ftoy Wydzy wŃytko czo fie broy. Wydzać ziaka wiarą Ńchodzy Wietzy mu fie Ńmetek plodzy. *RejKup* c3v.

2. Współżyć płciowo (4) :

płodzić się czym (1): [talmudystowie napisali] o źwirzëtach ktorzy w okrëcie Noego zgrzelzyli/ iáko Pies iż fie nie záchował Ńpokoiem/ przeto fie wiąże s łamicą: Cietrzew ptak tákiefz/ przeto fie nofem płodzą. *BielKron* 463.

płodzić się z kim, z czym (2): [na wyspie *Mantynina*] niewiáfty miefzkály obyczáiem AmázońŃkim/ do ktorzych ná fwoy czás przychodźili Kánibałowie á płodziłi fie Ńnimi *BielKron* 442, 462v.

W porównaniu (1): [na wyspie *Ameryka*] płodzą fie iáko dobytek/ ktora ktoremu fie podobać może wolno ieft *BielKron* 461v.

3. Powstawać (1) : Co to wżytko zmyłlili oni goli łgarze/ [...] Iáko tám [*w piekle*] bárzo ciemno/ á to fie nie zgodzi/ Gdyż zówždy iáfno bywa gdzye fie ogień płodzi. *RejWiz* 21v.

II. W funkcji biernej: Być popelnianym; przen (1) : W wielu mieściech bywáią nierządne domy iáwnie poštánowane: áby tám nędzne białe głowy káżdemu były połpolite/ á wżytkich nierządność okrom karánia tám fię płodzić mogła. *ModrzBaz* 53v.

Synonimy: I.1. ląc się, mnożyć się, rodzić się, rozmnażać się; 3. czynić się, poczynać się, powstawać, wszczynać się, zstawać się.

Formacje współrdzenne cf PŁODZIĆ.

MN